

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
Festojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)
GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm.
smatrnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
sadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: na
celo leto Kron 5-20, na pol leta Kron 3-00.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne franko-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“,
vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
Giorgio Galatti šte. 20.
Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodni delavci, proslavite prvi majnik!

NDO in Zveza jugoslovanskih že-
lezničarjev v Trstu priredita danes

1. majnika

skupno manifestacijo po sledečem sporedu:
Ob 9-30 predpoldne

velik manifestacijski shod

v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v
Trstu. — Po shodu obhod po mestu z
godbo NDO in zastavama: centre NDO in
zidarske skupine NDO.

Ob 2 popoldne zbirališče pred „Nar.
domom“ v Trstu, odkoder ob 2-30 pop.
odhod z godbo in zastavama na čelu proti
Sv. Jakobu, kjer se bo vršila ma vrtu kras.
društva „Jadran“

velika majniška veselica

z godbo, petjem, plesom, srečolovom, ša-
ljivo pošto itd. Začetek veselice ob 3 pop.
Vstopnina 50 vln. za osebo.

Po shodu se pridruži škedenjsko na-
rodno delavstvo tržaškim manifestantom.

Podružnica NDO v Sv. Križu: Ob 7
in pol zjutraj zbirališče v društvenih pro-
storih. Ob 8 obhod po vasi z godbo in
društveno zastavo. Ob 3 popoldne

manifestacijski shod

na dvorišču hiše tov. Košute št. 49.

Slovensko in slovansko delavstvo v
Trstu in okolici! 1. majnika manifestira de-
lavstvo vesoljnega sveta svojo razredno za-
vest in svojo razredno voljo. Tudi jugoslo-
vansko delavstvo ne sme zaostati, to tem
manj, ker s proslavo 1. majnika manifesta-
ne samo proti gospodarskemu, temveč tudi
proti narodnemu suženjstvu. Z ogromno
udeležbo na naših prireditvah naj jugoslo-
vansko delavstvo dokaže, da se zaveda svo-
jih pravic in da si jih od nikogar ne da
kratiti.

Osrednji izvrševalni odbor NDO v Trstu.

Osrednji izvrševalni odbor ZJŽ v Trstu.

Odbor podružnice NDO v Škedenju.

Odbor podružnice NDO v Sv. Križu.

Prvi majnik.

Praznik vesoljnega delavstva je danes,
praznik vseh onih, ki s trdom svojih rok,
pa tudi svojega uma vzdržujejo v teku čni
stroj, ki ga imenujemo človeško družbo,
praznik delavstva, praznik dela.

Časi, ko je bil delavec suženj svojega
delodajalca, so minili. Bilo je treba krvavih
bojev, silnih prevratov, ki so pretresli vsi
civilizirani svet v njegovih temeljih, da je
posiljala zarja svobode tistemu delu človeške
družbe, na katerem sloni vsa njena zgradba,
da je človeška družba začela izpoznaviti
vrednost dela in priznavati vrednost tistega,
ki oddaja vse svoje ustvarjalne sile sploš-
nosti, da more ta splošnost živeti, rasti,
uspevati. Posiljala je delavstvu zarja, a solice
svobode še ni izšlo nad vsem delavstvom
svetom in še ni razlilo svoje blagodejne
svetlobe in toplote povsod, kjer se žuljavih
rok muči delavec za blagostanje drugih, kjer
znojne srage in globoko v lice začrtano
trpljenje molče morda, a zato še tem glas-
neje kriče v svet o nepravdi, ki jo še vedno
trpi, še vedno zahteva človeška družba na-
pram svojim vzdrževalcem, napram svojim
hraniteljem, napram delavstvu in njegovemu
delu.

Delavsko vprašanje, vprašanje delavskih
pravic še daleč ni rešeno, in boj delavstva
proti izkoriščanju s strani delodajalstva še
dolgo ni dokončan. Tu združeno, organizi-
rano delavstvo, organizirani proletarijat, tam
prav tako združeno delodajalstvo, organi-
zirani kapital, moč tu, sila tam, zmaga sedaj
tu, sedaj tam, in le počasi, le košček po
košček, le drobčica po drobčici delavske
prave se da odkriniti z bogato obložene

kapitalistične miže in to še večinoma le po
težkih bojih, v katerih izkruvati marsikateri
bojevnik na bojnem polju, vsled katerih je
uničena marsikatera ekzistenca, po katerih
postane neodvnljiv gost v tolikih delavskih
družinah neizprosni glad. Delavsko vpra-
šanje se rešuje s trdom in muko, kakor je
mukotno življenje delavčev.

Kakor je zunaj, v širnem svetu, prav
tako je tudi pri nas, na naših domačih tleh.
Naš Trst, torišče svetovne trgovine naše dr-
žave, delavsko mesto, mesto dela, je prav
tako torišče težkih bojev delavstva in to
pred vsemi boji za obstanek sploh, potem
še za razvoj in napredek. In prav zadnje
čase so se začeli zbirati nad našim tržaškim
delavstvom težki oblaki skrbi za obstanek
in bodočnost se nikakor ne kaže v rožnatih
barvah. Velika industrijska podjetja, imenu-
jemo naj le Lloydovo ladjedelalco, skrčujejo
vedno bolj svoja proizvodnja, delavstvo iz-
gublja delo in zaslužek, išče si ga drugje,
v drugih strokah, toda tudi tam je povsod za-
stanek, povsod skoraj brezdelje, a tam od
zunaj prihajajo še vedno nove trume, ki si
žele kruha v našem Trstu. Položaj delavstva
v Trstu postaja čim dalje tem težavnejši,
čim dalje tem obupnejši. In ni še dovolj
vsemu temu!

Nejasni, zapleteni, vse čim dalje tem
ve hujše obetajoči zunanji položaj je kakor
moreča mračna skoraj popolnoma zadušil ves
industrijski obrat in trgovinski promet ne
samo pri nas v Trstu, temveč po vsej dr-
žavi in posledice — brezposelnost delavstva
raste v še tem večjih poskokih od dne do
dne. In potem še ona strahovita pošast, ki
steza vedno poželjeve svoje krepilje prav
po najnepremožnejših, proletarskih slojih in

ki je niso znali in tudi ne hoteli odvrniti
tisti, ki jim je izročena skrb za blaginjo mi-
lijonov, — vedno neznošnejša draginja!

V težkih časih praznuje delavstvo danes
svoj delavski praznik, svoj prvi majnik,
praznik dela, in pogled njegov v bodočnost
mu odkriva še težje čase. Povsod je tako,
a žalibog je naš Trst kraj, kjer je sedanjost
delavstva še žalostnejša in njegova bodoč-
nost še manj obetajoča nego pa drugje.

Ko bodo danes naše delavske množice
na svojih shodih klicale po pravicah, ki jim
gredo po vsem božjem in človeškem pravu,
ko se bodo tisočere žuljave roke dvigale za
najupravičenejše zahteve, ko bodo te mno-
žice manifestirale svojo neomajno voljo, da
se hočejo boriti za svoje pravice do končne
zmage — naj spremlja te njihove želje in

zah'ave tudi naša najodkritosrčnejša želja,
da bi čim prej zmagala pravična delavska
stvar, in naše prav tako odkrito zagotovilo,
da smo vedno pripravljeni na svojih naj-
boljših močeh pripomoči k uresničenju te
želje!

Prav posebej pa želimo najboljših uspe-
hov v njegovem stremeljenju našemu narod-
nemu slovenskemu delavstvu, nositeljem tr-
žaškega slovenstva, vedno navdušenemu bra-
nitelju naših narodnih pravic, ki poleg svo-
jega težkega boja za vsakdanji kruh nikdar
ne pozablja svojih dolžnosti napram svojemu
narodu. Našemu narodnemu slovenskemu
delavstvu torej pred vsemi, potem pa tudi
vsemu ostalemu:

Slava delu in njegovemu
prazniku!

Nova avstrijsko-italijanska pogodba glede Albanije.

Italijansko-avstrijski sporazum glede oborožene intervencije.

DUNAJ 30. (Izv.) Najvažnejši dogo-
dek današnjega dne, ki daje dogovo-
ru med Avstrijo in Italijo svetovno
historičen značaj, je ta, da je bila da-
nes popoldne podpisana nova itali-
jansko-avstrijska pogodba glede Al-
banije.

Kakor znano, sta svojočasno skle-
n la bivši avstrijski zunanji minister
grof Goluchowski in bivši italijanski
zunanji minister Visconti Venosta
t. zv. albansko pogodbo, ki določa
za obe državi princip: Noli me tan-
gere!

Nova pogodba, ki je bila skle-
njena danes, določa natančno inte-
resne sfere obeh držav in dovoljuje
eni kakor drugi zavezanki pravico,
da zaseje gotov albanski teritorij.

Akcijska radi Skadra se je torej kar
žez noč prelevila v nove velike ope-
racije, katerih cilj je, strmoglaviti
toli negovano in obojevano Albanijo
in jo razdeliti med Avstrijo in Ita-
lijo.

Italijansko-avstrijska oborožena intervencija.

DUNAJ 30. (Izv. ob 1/2 11 ponoči.) Kralj
Nikola do ure še ni odgovoril na korak ve-
levlasti, a če pride odgovor še danes, bo
čisto gotovo negativen.

Evropska diplomacija deluje s polno
paro na to, da izvlče mednarodno krizo iz
nevarnosti. V Londonu je imel danes zu-
nanji minister sir Grey najprej konferenco
z avstrijskim, nato z ruskim veleposlanikom
in končno s črnogorskim mirovnim dele-
gatom Popovićem.

Triplecenta se trudl prepričati Črno-
goro, da je najbolje, če odneha.

Za jutranjo konferenco veleposlaniške
reunije se vrše pogajanja glede novih kom-
promisnih predlogov. Zatrjuje se, da avstrijska
vojaška intervencija ne bo sledila ne-
posredno, ampak počaka Avstrija še par dni,
predno pride do oboroženega konflikta s
Črnogoro. In še to se zgodi le v slučaju, če
ne bodo na jutranji seji veleposlaniške reu-

nije sprejeti nobeni kompromisni predlogi, kar
je pa po poročilih pariških listov skoro iz-
ključeno.

Z napeto pozornostjo se pričakuje re-
zultatov pogajanj med Dunajem in Rimom.
Povdarja se, da bi skupna avstrijsko-itali-
janska intervencija precej zmanjšala kritič-
nost mednarodnega položaja.

Na podlagi izbranih informacij lahko
potrdimo, da je Italija direktno sodelovanje
v smislu prvotnih avstrijskih predlogov, od-
klonila. A stavila je protipredloge, ki so bili
danes po daljši debati akceptirani.

Če pride do oboroženega konflikta s
Črnogoro, potem ta intervencija po avstrijsko-
italijanskem dogovoru ne bo naperjena
proti črnogorskemu teritoriju kot takemu,
ampak le proti Skadru. Dogovorjeno je bilo
namreč, da se imajo vršiti vojaške operacije
predvsem na albanskem ozemlju. Le v kol-
likor bo potrebno, zasedejo avstrijske čete
tudi važnejše črnogorske kraje, a Italija je
kategorično izjavila, da se vojaške akcije na
črnogorskem ozemlju samem, ne udeležl.

DUNAJ 30. (Izv.) Tukajšnji politični
krogi zatrjujejo, da ni izključeno, da dobi
vsled italijansko-avstrijskega sporazuma, ena
izmed teh dveh držav evropski mandat, da
izvrši vojaško intervencijo v Črnigori. Vsako
razširjenje konflikta bi bilo skoro izključeno,
ker bo po dogovoru med Avstrijo in Italijo
naperjena vojaška intervencija le proti
Skadru.

Zatrjuje se, da se balkanska zveza ne
bo vmešavala v oboroženi konflikt s Čr-
nogoro. Bolgarska je tozadavno na Dunaju
že podala svojo izjavo, Grška ji sledi in naj-
brže se priduži tudi Srbija, ker dobi zatra-
dilo, da niti Avstrija niti Italija ne namera-
vata ničesar storiti, kar bi se tikalo integri-
tete Črnogore, temveč, da se bosta ravnali
le po sklepu veleposlaniške reunije, ki je do-
ločila, da ima Skader pripasti Črnigori.

Pričakuje se, da pusti sedaj tudi Rusija,
ki je zadnje dni zamaš svarila Črnogoro,
nadaljnim dogodkom prosto pot. Po rešitvi
skadrskega vprašanja bi bila tudi Avstrija
pripravljena privoliti v kake kompenzacije
Črnigori.

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

„Ti malopridnost ničvredna!“ je zavpil
nad Tomažem. „Zdaj se pride domov?
Zdaj se pride spat?“ — Na, mi se trudimo
in trudimo, a ta ničvrednost se potika
okrog. Pa da bi vsaj malo prijel za delo,
vsaj malo... Saj pravim — kakšno pokoro
mi je naložila Marina na hrbet! Bog se
usmili!“

Tomaž ga ni poslušal, ampak se je
splazil na skedenj. Oči so ga ščemele, in
čutil se je do smrti utrujenega. Coklje je
zagnal v kot, sam pa se je zavalil na seno.
In niso pretekli niti trije hipi, ko je že
glasno smrčal.

Tam doli na dvorišču pa je rogovillil
Seljan. In kako tudi ne? Resnično — tak
križ mu je zapustila rajna Marina, ki je bila
njegova prva žena. Sicer ji Bog daj dobro
na onem svetu! Samo te pokore bi ne
smela oprti njemu na hrbet. Ta Tomaž —
ta mrhar, ta malopridnost zanikrna je sicer
brat njegove prve žene. A kaj zato, da je
priženil Seljanu lepo posestvo, kaj za to! Da
bi bil vedel, kakšna pokora ga čaka, nikoli
bi ne bil ugriznil v to kislo jabolko. O, ni-
koli! Saj kaj ima od Tomaža? Stnost in

jezo. Pa še rediti ga mora in oblečiti. Pa
ko bi ta malopridnost vsaj za kako delo
prišla! O, nič bi ne rekel. Tako pa tako.
Da bi ne bilo tistega v oporoki rajne Ma-
rine — tistega, da mora do smrti preživ-
ljati njenega brata! Kar z burkljami bi ga
nagnal — tega potepuha ničvrednega.

In Seljan je rogovillil in se pridružil doli
na dvorišču. A Tomaž ga ni slišal. Trdno
je spal in smrčal na skedenju. In spal je ves
dan do poznega popoldneva. Tedaj je pa
vstal. Za hip se je zamislil, potem pa je
zaklel. Naglo je šel tja v kot, kjer je bila
spravljena stara ropotilja. Z roko je segel
globoko med šaro in je izvelkel izpod nje
zamazano nogavico. Potegnil je iz nje sre-
brni denar. Sam Bog ve, kako je prišel do
njega. Naglo je spustil denar v žep, noga-
vico je pa potlačil spet med staro šaro.
Nato je odšel s skedenja. Doli na dvorišču
je poslušal pazno. A vse je bilo tiho — vsi
so bili pri delu na polju. Tomaž se je na-
mrdnil in je šel naravnost skozi šupo na
vrt. Krenil je ob produ navzgor. Gledal je v
tla in je neprenehoma mahal z rokami. Sel
je preko lesenega mosta in se je bližal se-
nožeti, ki se je razprostirala onkraj proda.
Naenkrat je dvignil glavo, pa se je ozrl za-
čuden okrog sebe. Zasišal je vesel smeh
in glasno govorjenje. Tam sredi senožeti je
stala gruča koscev in grabljev. Gledal je
Tomaž in gledal — in je spoznal Kresni-
kovo Metko, ki se je tolkla ob kolena in se

glasno smejala. Sredi te gruča pa je zapazil
mladega gospoda, ki je pravil nekaj kratko-
časnega, da so se smejali vsi. Tomaž je
obstal za trenutek. Zganil se je in stisnil
ustnice. Dva koraka je stopil naprej, a se
je ustavil spet neodločen.

„Škric prokleti!“ je siknil med stisnje-
nimi zobmi. A tedaj so ga zapazili tam
gori. Uthnil je smeh, in Tomaž je razločno
slišal, kako mu je zaklical oni škric: „Hej,
Tomaž! Sem gori polji, pa nam povej, ko-
liko zlate rude si nakopal včeraj pod
Mojsrovko. Hej, Tomaž!“

Tomaž je zapretil z roko. Iz grla se
mu je izvil nerazločen glas, podoben kriku
na smrt ranjene živali. Naglo se je okrenil,
pa je prišel bežati ob senožeti. Naravnost
do vasi je bežal in se je ustavil šele pri
gostilni. Sel je noter in se je vsedel v
zadnji kot. Naročil si je mero žganja. Z
dolгими požirki je pil, in lice mu je posta-
jalo vedno bolj rdeče. Oči so se mu zasol-
zile, in ustnice so mu pričele trepetati...
Mera je bila prazna, in Tomaž je naročil
drugo. Nikogar ni bilo v sobi, in zato je
prišel govoriti sam s sabo. A ni govoril na
glas; samo nerazumljivo je šepetal in je
mahal z rokami...

Gori na senožeti je vladalo še vedno
veselo, razigrano veselje. Kosci so dobro
kosili, a grabljevke so vrlo grabile. Mavric
je stal kraj njih, pa jim je govoril neprene-
homa. Tudi Sednik sam je vihtel koso, dasi

je bil že precej pri letih. Ni hotel zaostajati
za svojim sinom, Petrom, ki mu je kosil
ravno pred koso. Le enkrat se je ustavil,
ko je moral nabrusiti skrhano koso. Ozrl se
je tedaj tja doli k grabljevkam, pa je videl,
kako se smejelo Mavricevim besedam. In
tedaj se je namuznil Sednik, pa je zavpil:
„Pusti dekleta pri miru! Kaj jih zadržuješ?
— Raje vzemi koso, pa nam pomagaj.“

Mavric se je zasmel. „Stric, kaj mi-
slite, da se ne upam?“ je odgovoril. „Bomo
videi, da vam bo še trda predla pred mano.
Le čakajte?“ — Nato je stekel k visokemu
jesenu in je snel z veje nabrušeno koso.
Vrgel je svoj jopič v travo, pa se je pri-
družil koscem. Začel je mahati za Sednikom
po travi in se ni zmenil za znoj, ki mu je
jel curkoma teči po licu. V dlanih ga je
zaskalelo, in vedel je, da se mu je vdrla
koža tam. „Ej, ne znam več“, je pomislil.
„A včasih je šlo... lepo je šlo. A zdaj so
mi postale roke preveč gosposke.“

„No, ali ne gre?“ se je posmehal stric,
ko je videl, da stričnik zaostaja. „Seveda —
drugo je mahati z jezikom, in drugo ma-
hati s koso. Kaj?“

Mavric je prenehal. Obrisal si je znoj
z obraza, pa je pričel gledati roke. Resnično
— koža se je bila odluščila in pokazali so
se krvavi žulji. Zato ga je pa tudi tako
skelelo. „E, kaj se bom, če nisem več zato,“
je dejal in je vrgel koso v travo. „Naj se
trudi, kdor se hoče. Jaz se ne bom...“

Važne konference na Dunaju.

DUNAJ 30. (Izv.) Italijanski poslanik na Dunaju, vojvoda Avarna, je danes dalje časa konferiral z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. Diplomatični krog pripisuje tej konferenci veliko važnost, ker se je na njej najbrže odločilo, če se Italija pridruži avstrijski akciji ali ne.

Ob treh popoldne je Berchtold konferiral z ministrskim predsednikom grofom Sürghom in vojnim ministrom Krobotinom. Krobotin se je popodne mudil v prestolonasledniški vojaški pisarni.

Ob štirih popoldne je imel Berchtold sicer običajni tedenski sprejem diplomatnega zbora, a današnjemu sprejemu se pripisuje zelo velika važnost.

Dan pričakovanja.

DUNAJ 30. (Izv.) Zunanje ministrstvo izdaja danes potom oficijoznih listov sledečo situacijo poročilo:

„V konfliktu med Avstrijo in Črnogoro ni prišlo danes do nobenega novega momenta. Avstrija je odločena tudi brez velesil prisiliti Črnogoro, da preda Skader. Vendar se danes še nič ne zgodi.“

Današnji dan je samo dan pričakovanja. Počakati moramo, da dobimo na jutranji seji poslaniške reunije v Londonu jasno sliko o položaju. Poudarjamo pa, da nobeno zavlačevanje krize ne more zadržati naše akcije. Jutri bomo tudi izvedeli, če so morda tudi že kake druge velesile pritisnile na Črnogoro, da odneha in brezpogojno izroči Skader. Edino v tem slučaju bi monarhija opustila nameravano vojaško intervencijo.

Današnja poročila, da je Avstrija stavila Črnigori že ultimatum, niso utemeljena in neresnične so tudi vesti, da je Avstrija že naznanila svoj izstop iz poslaniške reunije.“

Trozveza prigovarja tripleententi.

PARIZ 30. (Kor.) „Journal des Debats“ poroča:

Zastopniki trozveznih velevlasti so intervenirali včeraj v Parizu in pri ostalih vladah tripleentente radi skadske krize in so pri tej priliki povdarjali, da je Avstrija pripravljena skadsko krizo, ki je sramota za velevlasti, kolikor mogoče hitro rešiti. Za slučaj, če kralj Nikola na nedeljsko noto ne odgovori povoljno, se mu mora izročiti ultimatum z jako kratkim rokom. Avstrija bi v slučaju, če bi je ostale velesile ne hotele podpirati, sama zgrabila za skrajna sredstva.

Ruski poslanik je podvzel nato demaršo, ki vsebuje odgovor na korak avstrijskega poslanika in izjavlja, da stoji Rusija prekoslej na stališču, da mora Skader pripasti Albaniji, kar je dokazala tudi s tem, da je podpisala noto za Cetinje. Vendar pa je Rusija mnenja, da bi bila vsaka vojaška akcija pregodnja in bi zadostovalo, da se kralja Nikolo konečno vendar pregovori k popustitvi.

Če pa velesile mislijo, da je potrebna vojaška akcija, se ji Rusija pod nobenim pogojem ne bi mogla pridružiti.

Črnogorske vojne priprave.

CETINJE 30. (Izv.) Črnogorci neprestano utrjujejo linijo Cetinje-Njeguš. Na mejo je odšlo dosedaj 5.000 mož. Na bližnjih višinah je na jako ugodnih pozicijah postavljenih 12 topov. Prebivalstvo se je pričelo umikati z meje v notranjost dežele.

BAR 30. (Izv.) Okrog Bara se nahaja 10.000 mož broječa črnogorska armada.

Nova avstrijska nota Črnigori.

PARIZ 30. (Izv.) „Temps“ poroča: Avstrijski poslanik na Cetinju je izročil črnogorski vladi novo noto, v kateri Avstrija zahteva, naj Črnogora popravi razdejano cesto, ki vodi v Kotor in prosí avstrijskega poslanika po enem svojih ministrov odpuščanja radi znanega napada na vojaškega atašea Hupko. Avstrija se dalje tudi pritožuje proti temu, da črnogorski uradniki nalašč zavlačujejo preiskavo atere Palčić.

Unija med Srbijo in Črnogoro.

PARIZ 30. (Izv.) Listi poročajo, da so se med Srbijo in Črnogoro zopet pričela pogajanja glede unije med obema državama. Vsaka država bi imela svojega vladarja, a skupna bi bila diplomacija, vojaštvo in finančna uprava.

Odlikovanje poslanika Hartwiga.

BELGRAD 30. (Izv.) Cesar je odlikoval ruskega poslanika v Belgradu, Hartwiga, z redom belega orla.

Srbsko-bolgarski konflikt.

SOFIJA 30. (Kor.) Kakor poroča „Mir“, tvori podlago srbsko-bolgarske pogodbe narodnostni princip. Srbsko-bolgarska meja je določena na karti, ki je priložena pogodbi. V tej pogodbi Bolgarska priznava, da nevladuje severno in severovzhodno od Šare planine srbski element, vsled česar so srbske zahteve po tem ozemlju opravičene. Srbija nasprotno priznava, da ne prebiva samo v južnem in jugovzhodnem delu tega spornega pasa ampak sploh v tem pasu samem, večidel bolgarsko prebivalstvo. Če je Bolgarija privolila v srbsko zahtevo, naj ostane ta pas nevtralen, je storila to le radi tega, da je varovala srbsko vladu pred šovenizmi v Srbiji.

Podaljšanje premirja.

CARIGRAD 30. (Izv.) Ker še vedno ni prišlo do posredovalnih pogajanj z velevlastmi, je bilo premirje na bojišču zopet za 14 dni podaljšano.

Mirovno vprašanje.

ATENE 30. (Kor.) Zadnje dni se je vršilo več sej ministrskega sveta, ki se je pečal z zunanjimi vprašanji. Listi poročajo, da bo balkanska zveza noto velevalisti, ki pride najbrže danes, najbrže odklonila, če nastane iz posredovanja intervencija.

Admiral Haus v avdijenci.

DUNAJ 30. (Izv.) Danes ob 11 dopol. je sprejel cesar admiral Hausa v daljši avdijenci.

Naše trgovske bilance.

DUNAJ 30. (Kor.) Po statističnem izkazu trgovskega ministrstva o zunanji trgovini avstrijskega carinskega ozemlja znaša meseca marca uvoz 295.1, izvoz pa 237.9 mil. kron, to je za 31.2 manj ko lansko leto v tem mesecu.

Poljska in češka kriza.

DUNAJ 30. (Izv.) Poljska in češka kriza trajata dalje. Današnje konference finančnega ministra Zaleskega s poljskimi konservativci in škofi so bile brez vsakega uspeha. Zaleski se je zvečer vrnil iz Lvova na Dunaj.

PRAGA 30. (Izv.) Češki učitelji so izdali oklic, v katerem pozivljajo češke poslance, naj omogočijo delaznostno deželno zboru. Enak oklic izda tudi nemško učiteljsvo na nemške poslance.

Poincare na Angleškem.

PARIZ 30. (Izv.) Predsednik francoske republike, Poincare, odide v London na obisk k angleškemu kralju. Obisk bo trajal tri dni.

Protivstrijske demonstracije v Milanu.

MILAN 30. (Izv.) Včeraj in danes so se vršile v Milanu velike protivstrijske demonstracije. V nedeljo se vrši velik protestni shod, ki bo zahteval, naj Avstrija izpusti zadnje dni obsojenega veleizdajalca Marija Sierleta iz Trsta.

Potres na Grškem.

ATENE 30. (Kor.) „Agence d'Athènes“ javlja: Okolu polnoči so čutili v Patrasu dvakrat zelo močne potresne sunke. Ljudstva se je polastila velika panika. Vse je bežalo na ceste. Istočasno so se pojavili potresni sunki tudi v drugih krajih.

Državljska vojna v Mehiki.

WASHINGTON 30. (Izv.) V Mehiki je prišlo med pristaši generala Huerte in generala Diaz do ostrih konfliktov. Huerta je pomnožil stražo pred narodno palačo, dočim je zbral Diaz vso svojo artilerijo 30 milj od mesta.

Polom dunajske balkanske politike.

„Arbeiter Zeitung“ je — kakor tudi mi vsi — uverjena, da je sedanja akcija Essad paše dogovorjena s Črnogorci. S tem pa je — meni dunajski list — zapečaten polom Berchtoldove politike. Ni to glavno vprašanje, ali se Essad paša res proglasi kraljem Albanije, ampak važnejše vprašanje je, s kolikimi vojnimi silami razpolaga? Če jih je tudi samo trideset tisoč mož, predstavljajo danes oni — Albanijo. Potem slika „Arbeiterica“ to našo albansko politiko z nepresegljivo perečim sarkazmom. Hoteli smo očuvati Albanijo pred Srbijo, sedaj pa je resnični voditelj Albancev zaveznik Srbije in Črnogore! Nismo hoteli, da pride Srbija do morja in smo v ta namen ustanovili Albanijo. Sedaj pa ta avtonomna Albanija seza v roko — Srbiji v zvezo proti nam!! Tisti Essad paša, ki so mu dunajski listi do nedavno pevali slavo, kakor junaškemu branitelju Skadra proti Črnogorcem, je kakor bodoči kralj Albanije pripravljen izročiti Skader — Črnogorcem!

In če Essad paša res izvrši svoj načrt in mu pritrde albanski odličniki? Potem bo morala biti naša balkanska politika naperjena proti — Albancem! Ta diplomatski poraz, ki smo ga doživeli, je neopisno poniževalen. To tembolj, ker bi ga bili mogli predvidjati. Jasnno je bilo, da ni možno tirati albanske politike, ker ni možno dobiti opore v — albanskem ljudstvu. Toda naš urad za vnanje stvari je presenetil s tem, da se je pokazal popolnoma neorjentriran glede turške politike ob albanskem vprašanju. Dokaz: slavošpevi Essad paši! „Arbeiter-Zeitung“ zaključuje: Politika, ki je opremljena s takim poznavanjem oseb, razmer in razpoloženj, ne more izvršiti drugače, nego — s polomom. Ako bi odgovorni ljudje prišli zavesti, na kake zgrešene poti se podajajo ob albanskem vprašanju, odnehal bi v zadnjem trenutku.

Z enakim perečim sarkazmom označa „Zeit“ absurdnost podjetja za ustanovitev albanske države. Ustanovitelja „provizorične“ albanske vlade Kemal beja označuje kakor znanega temnega poštenjaka. Ta „provizorična vlada“ spominja na — opereto. Imenoval si je kar deset ministrov, kar bi zadoščalo za vsako moderno državo.

Tu je minister za notranje stvari, ki nima niti enega redarja na razpolago; justični minister, da si ni v Albaniji nikake justice; razun srednjeveškega zakona o krvni osveti; naučni minister v deželi, ki sploh nima nikakih šol, razun par inozemskih; finančni minister za ljudstvo, ki sploh ne pozna plačevanja davkov; vojni minister med plemen, ki jih že za časa turškega režima ni bilo spraviti k naboru; minister za vnanje stvari, Kemal bej sam, ki razun par zahvalnih depeš grofu Berchtoldu in — da ne bo Italija ljubosumna — markizu S. Giuliano, ni storil še ničesar in se mudi v Londonu, ko je Essad paša se svojimi štirideset tisoč mož kar odprl na operetno vladu! — In za to operetno vladu moramo mi trošiti milijardo, se že 6 mesecev ugonablja naše narodno gospodarstvo in si nakopujemo sovražstvo vseh jugoslovancev, v monarhiji in izven nje, za vso bodočnost! Ne, grof Berchtold se prav nič ne razume v ustanovljenje držav. Sedaj niti ne vprašujemo več, kaj misliti storiti proti Skadru, ampak, kaj more storiti proti Essad paši?! Najbolje bi bilo, da bi za sedaj ničesar ne storil, da bi se za nekoliko časa umaknil v učilnico in da bi, predno bo zopet hotel delati zgodovino, učil zgodovine, da bi izvedel iz nje, da se ne ustanovlja držav s pomočjo — političnih pustolovcev.

Pismo z Reke.

Smrt na poročnem potovanju. Pred desetimi dnevi se je poročila na Dunaju mlada gospa Margerita Marat; kakor je že dunajska navada, je prišla tudi ona v Opatijo na ženitovanjsko potovanje, in sta se nastanila v Lovrani. Tu pa je naenkrat obbolela, da so jo morali odvesti v reško bolnišnico, kjer je pa kmalu izdihnila. Tako hitro udoveli mož je ukrenil potrebno, da so mrtvo truplo v ponedeljek zvečer prepeljali na Dunaj, kjer so je položili v rodbinsko rakev. Tudi on se je peljal z istim vlakom na Dunaj. Težka pot!

Slovensko izobraževalno in podporo društvo na Reki priredi v nedeljo dne 4. t. m. v Zametu v vrtu gosp. Funderla pomladno zabavo z bogatim sporedom.

Kaznovan socijalistični list. Nedavno je neki Ivaniki Leban tiskarski stroj stri roko, na kar je iskala pomoči pri zdravniku reške bolnišnice. Način dane pomoči pa so nekateri listi oistro kritikovali; posebno oistro se je izražal budimpeštanski socijalistični list „Nep-szawa“. Zdravnik je tožil in v ponedeljek je bil pisec članka Armin Szamosi obsojen na 2 meseca ječe in 200 K globe, sokrivec P. Kemner na 600 kron globe. odgovorni urednik „Lavorator“ Korich pa na 500 K globe. — Pač hud paper! —

Domače vesti.

Osebnost. Pristav v oddelku za ribolovstvo pri pomorski vladi v Trstu g. Ivan Pastrovic je pomaknjen v VIII. činovni razred državnih uradnikov.

Seja deželnega zbora, ki se je imela vršiti sredi, je zopet odpadla, ker dasi je bila sklicana za točno ob 7, še po osmih ni bila sklepna. Zlasti so briljirali s svojo odločnostjo člani večine. Ravno z ozirom na bližajočo se volitve bi pač ne kazalo gospodom konšiljerjem tako javno dokazovati tak desinterese za občinske koristi. Omejujamo, da so prišli k seji tudi oni slov. deželni poslanci, ki morajo priti od zunaj, ki pa so se vsled velike komodnosti in premale obzirnosti svojih gg. kolegov morali po enournem čakanju vrniti na svoje domove, ne da bi bili kaj opravili.

Mestni občinski svet ima v petek, dne 2. majnika, sejo ob 7 zvečer. Na dnevnem redu je predlog šolskega odseka za ustanovitev drugega ženskega liceja in sistemiziranje ravnateljskega mesta, sistemiziranje

neka učiteljskih mest na občinskih ljudskih in meščanskih šolah, imenovanje enega člana v kuratorij Revoltellovega muzeja lepih umetnosti, spomenica vezbenikov druge kategorije za uvrstitev v VIII. plačilni razred po treh službenih letih, predlog o ureditvi hospica za kronične bolnike in predlog za ustanovitev mestnega tramvajskega urada.

Opozorjamo naše občinstvo na koncert, ki ga priredi v dobrodelne svrhe v petek, dne 2. majnika, bolgarski violinski virtuozi V. Božinov v gledališki dvorani Narodnega doma v Trstu. Spored koncerta, ki smo ga že objavili v včerajnji številki našega lista, obeta najlepšega glasbenega užitka, zato moremo našemu občinstvu le toplo priporočati, da se udeleži koncerta v čim najboljnjem številu, in to tembolj, ker je čist dobiček namenjen v dobrodelne svrhe, v kakoršne je naše narodno občinstvo vedno, zlasti pa zadnje čase prispevalo z veseljem in vso požrtvovalnostjo.

Pričakujemo torej, da pride v petek zvečer uživati glasbene umetnosti mladega bolgarskega umetnika vse, kar čuti v Trstu v resnici slovansko.

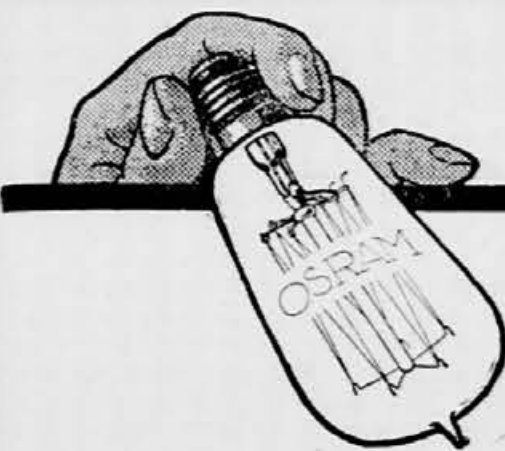
Taki so naši ljubli Italijani. Prišla je te dni ena mnogih rednih odjemalk v mesnico Silvestra Paronito na Vojašničnem trgu, kjer jo je na uprav prostaki način nahrulil gospodar mesnice. Zmerjal je vse vprek, da so „ščavi“ (!), ki se sedaj boljajo na Balkanu, krivi, da je meso tako drago, in apostrofiral Slovane z vsemi možnimi pridevki, kakor so v rabi pri naših sosedih.

Je pač brihten ta gospod, ki jo je pogruhtal, da so „ščavi“, ki se boljajo na Balkanu, krivi draginje mesa in pač mnogo smisla ima za gospodarstvo, da si skuša na tak način priboriti odjemalcev, oziroma ohraniti dosedanje, med katerimi se nahaja, in to je treba podčrtati, več odličnih slovenskih družin iz tega okoliša. Naj si ga dobro zapomnijo našinci, in naj mu le pridno nosijo svoje denarce, da bo imel ta gospod še več poguma za zmerjanje s „ščavi“ in to še s takimi res občudovanja vrednimi argumentacijami.

Iz krogov državnih uslužbencev. Na vseh straneh slišimo o zatiranju našega slovenskega življa po naših ljubih sosedih — Italijanih. In to zgolj iz grdega narodnega sovraštva. V tem boju pa posebno trpe državni uslužbenci slovenske narodnosti. Vkovani v strogo disciplino in ob znani dispoziciji svojih predstojnikov morajo molčati in trpeti in še poslušati od strani uslužbencev druge narodnosti očitjanje, češ, da ovca kali vodo — volku!

Takov je položaj državnih uslužbencev slovenske narodnosti na mnogih mestih. Iz postavljenih prezirljivemu vedenju od strani kolegov druge narodnosti, morajo prenašati še šikane marsikaterega predstojnika. Posebno občutljivo to oni našinci, ki nekoliko bolj srčno kažejo svoje slovensko rojstvo, ali ako celo očitno čitajo slovenske liste. Če jim že ne morejo ničesar dokazati, pa jim kake malenkostne pogreške, kakoršni se morejo pripetiti vsakomur, ki — dela, pretvarjajo v grehe najhujše vrste. Označajo jih kakor sumljive elemente. Pišejo jim neugodne kvalifikacije in jih črnijo, da mora takov-le nesrečnež ves svoj čas nositi na hrbtu madež nezanesljivega....! In ta mož je v vedno zapreko v napredovanju v službi. Da si so ti naši jezikovno popolnoma usposobljeni in tudi sicer marljivi v službi, zasledajo vsa bolja mesta drugorodci brez potrebne kvalifikacije v jezikovnem pogledu. Pristranost na škodo našincev se kaže že ob sprejemanju. Dočim od prošila slovenske narodnosti zahtevajo poznavanje drugih deželnih jezikov in je to znanje nezogibno potrebno, pa n. pr. od nemških kompetentov ne zahtevajo takega znanja in izginja kar hkratu rečena potreba. Da le znajo deutsch, oziroma italiano — pa je dobro. Taka je — dvojna mera. In vendar služimo vsi istega cesarja in je nad nami vsi isti Bog! A najzlostneje in najkarakterističneje za naše razmere je, da vse tožbe in pritožbe

Zakaj naj se uporabljajo samo

Osramove svetiljke

z vlečeno svetilno žico?

1. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico imajo nezlomljivo svetilno žico.
2. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico prihranijo 70 % toka.
3. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico dajo briljantno, čisto belo luč.

Vsaka pristna „Osramova“ svetiljka z vlečeno svetilno žico mora imeti na stekleni krogli vjedkan napis „Osram“. Kdor skrbno pazi na to, se obvaruje izdelkov, ki nimajo nič opraviti z „Osramom“.

Glavna zaloga za Trst, Gorico, Primorsko in Dalmacijo: R. Ditmar, bratje Brüner d. d. Dunaj, Trst, Piazza del Ponterosso šte. 1.

na kompetentnih mestih nič ne koristijo. Tudi naši poslanci opravljajo pravo Sisifovo delo. Vendar jih prosimo, naj ne obnemorejo in naj vrše dalje to nevarno delo. Prej ali slej se vendar prebije led.

Več prizadetih.

Balkanska vojna — zaplenjena
Ljubljansko državno pravdnstvo je dalo zapleniti zadnji zvezek ilustriranega dela „Balkanska vojna“. Tudi po tržaških kavarnah so redarji iskali zaplenjeno „vojno“. Interesantno pa je, da je prišla konfiskacija še le po 14 dnevih, ko je bilo razpečanih že več tisoč izvodov. Ali so gospodje le s težavo prišli na jasno, je-li je zločin storjen ali ne, ali pa so jih še le s kake višje strani opozorili na — nevarnost za državo.

Afera notarja Lorenzinija. O tej aferi nam javljajo s Piranščine, da je že sedaj gotovo, da bo poneverjena svota znašala najmanj K 300.000. Morda bo pa še večja, ker gornja svota vsebuje le puplarne denarje in pa zneske, ki so jih siromanišnji sloji poverili Lorenziniju. Samo izplač bo baje trpela blizu K 100.000. Kakor zanimiv moment naj zabeležimo, da se je za Lorenzinija posebno potezal isti znani širokoustni Spadaro, ki se slovenskim volilcem, ki so mu pomogli do izvolitve, sedaj zahvaljuje s tem, da jih potaja in zasramuje v parlamentu in po javnih listih.

Na korist fondu za hrvatsko šolo v Trstu priredi prihodnjo soboto v „Dalmatinskem skupu“ poseben odbor koncert s fino izbranimi sporedom, na katerem sodelujejo gospe Mary Cossovič, gospe Mira Costaperaria, gospe Jelka Karlovac, gospe Vlasta Rovenska, in gospodje: Ivan Anzori, Karel Jurič, dr. Emanuel Kvekič, Antonin Šillinger in Avgust Waschte.

Hrvatska šola je najnujnejša potreba za hrvatski življenj v Trstu. Tega življenja je na tisoče, posebno v pomorskem poklicu, a skoraj ves se je izgubil dosedaj v valovju tujinstva v prvi vrsti zato, ker ni šole! Zato z zadoščenjem pozdravljamo to delo in želimo le, da bi se moglo čim prej ponesti z vidnim uspehom — z ustanovljeno hrvatsko šolo. Z ozirom na plemeniti namen se dobrovoljni prispevki hvaležno sprejemajo. Začetek koncertu ob 8.30 zvečer.

Neodpustna neprevidnost. Pišejo nam: V ponedeljek predpoldne so hlapci mestnega koncederca streljali mačke v mestnem javnem vrtu. Toda postopali so pri tem lahko mišljeno neprevidno. Jedna krogel je, zadela ob zid vrta, odletela na ulico in zadela nekoga pasanta v glavo. Če je že to delo potrebno, pa naj se vrši vsaj s primerno previdnostjo, da ne bo nevarnosti za pasante.

Ljubljanska Glasbena Matica priredi v Nar. domu 10. t. m. pod vodstvom Mateja Hubada koncert. Izvajal se bo Dvořakov MRTVAŠKI ŽENIN za soli, mešan zbor in orkester.

Zopet beseda o večnem poglavlju — plesu. V notico pod tem naslovom v včerajšnji „Edinosti“, se je vrinila tiskovna napaka, ki naj jo popravimo z le tem. Datum onega vabila „Odbora za gradnjo crkve v Zametu“ naj se glasi: „Zamet, 25. marca 1913 (ne pa 1923)“.

Prošnja do tržaških Slovanov. Za Binkošti pride v Trst pevski zbor Glasbene Matice iz Ljubljane. Ker je v teh dneh itak velik naval tujcev v naše mesto, ni mogoče dobiti stanovanj za vse pevce po hotelih. Zato se obračamo do tržaških Slovanov s prošnjo, da nam za soboto in nedeljo, 10. in 11. majnika odstopijo kolikor mogoče postelj za ljubljanske goste. Število postelj in eventualno ceno je javiti na naslov:

Karel Mahkota, ulica Piccardi 28.

Odbor podružnice Glasbene Matice v Trstu prosi, da ne ostane prošnja zaman in da se ogasite z obilnimi prijavami do sobote 3. majnika.

Konjske dirke na Montebello. Danes, dne 1. majnika, je prvi dan mednarodnih konjskih dirk na Montebello. Letošnji pmladanski sestanek je določen na skupno 10 dni, t. j. na 1., 4., 7., 11., 12., 18., 22., 25. in 28. maja ter 1. junija. Naznanjenih je za udeležbo na dirkah 90 konj, katerim je stavljena na razpolago bogata dotacija v znesku K 132.000. Ker je kvaliteta konjskega materiala večinoma dobra, en del pa naravnost izborni, bodo nudile letošnje dirke

športnim prijateljem lepega užitka. Posebno zanimiva borba bo danes za nagrado „Giuseppe Rossi“, K 5000, med ameriškimi in francoskimi konji. Zmagovalca je pričakovati v tercetu Codero (Lavezzari) Fred Leyburn (Tamberi) Lionello (Barbetta).

Vstopnina znaša za tribino A K 5 — in za tribino B K 1 —. Abonement za deset dni: tribina A znaša K 30 —. Začetek ob 3 popoldne.

Za koncert „Glasbene Matice“ iz Ljubljane, na katerem se bo izvajal dr. A. Dvořakov MRTVAŠKI ŽENIN (Svatebni košile) za soli mešan zbor in orkester in ki se bo vršil na binkoštno soboto, dne 10. majnika ob 8 in pol v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu, so vstopnice v predprodaji pri vratarici Nar. doma. Sedeži v pritličju so po K 4, 3, 2, 50, na galeriji po K 2, 50; lože po 20 K. Ker je pričakovati velikega navala, opozarjamo slavno občinstvo, da si takoj oskrbi sedeže. Zunanji obiskovalci naj pošljejo denar za vstopnice po poštni nakaznici blagajniku trž. podr. „Gl. M.“ g. Karlu Mahkota, ulica Piccardi 28 in ta jim z obratno pošto pošlje vstopnice. Na drugačna naročila se ne ozira. Opozarjamo tudi, da se sedeži ne rezervirajo nikomur.

Majniško slavnost priredi danes, 1. majnika, Svetoivansko pevsko društvo v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu z istočasnim plesnim venčkom, pri katerem bo sviral „Salonski orkester“ vrdelskega Sokola. Začetek ob 5 popoldne. — Vstop prost! Gostom, ki se drugih enakih narodnih prireditev ne udeležijo, se bo nudila nepričakovana zabava, izborna kapljica in boginja sreče — obilnega užitka. Zato dobro došli!

Ciril-Metodova podružnica v Kolonji. — V začetku tekega leta so ustanovili nekateri rodoljubi v naši, žalibog, v narodnem oziru najbolj zanemarjeni Kolonji podružnico CMD z glavno nalogo, da si z lastno močjo ustanovijo prej ko mogoče ravno v tem od sovražnikov tako ogroženem okraju prepotrebni otroški vrt.

Ker pa potrebnih stroškov za ustanovitev otroškega vrta odbor ne more pokriti z rednimi dohodki, akoravno ima precej lepo svoto že nabrano v to svho, je sklenil odbor podružnice, da priredi dne 1. junija t. l. vrtno veselico ter prosi sosedna društva, da ne bi priredila istega dne nikake veselice ter tako pripomogla s tem podružnici do ustanovitve otroškega vrta.

Obejem javljamo, da je že nekoliko pevskih društev prijavilo sodelovanje.

Ženska podružnica CMD v Trstu ima v soboto ob 6 zvečer v veliki dvorani „Nar. doma“ svoj redni občni zbor. Taka zborovanja bi morala biti pač pravo shajališče vsega slovenskega ženstva, brez razlike stanu in starosti. Saj se tu razpravlja in poroča o stvarih, za katere se mora zanimati vsaka Slovenka: o sredstvih, s katerimi je možno preskrbeti naši šolski Družbi moralni in gmojni napredek.

Poleg tega pa je z letošnjim zborovanjem združeno tudi T. S. Tumovo predavanje o „Ženi v XX stoletju“. Veliko je zanimanje za razvoj in reševanje ženskega problema, ki se nam kaže včasih od koristne in pomembne, pa tudi večkrat od zgrešene strani. Sobotno predavanje nam bo pokazalo razne stopnje ženskega gibanja ter nas uvedlo v položaj žene današnjega stoletja. Saj zavzemajo žene vedno pomembnejša mesta v javnem življenju, pa tudi njih naloga v preprostih domačih razmerah dobiva od dne do dne težjo in odgovornejšo nalogo.

Omenjeno predavanje bo gotovo vzbudilo veliko zanimanja med našim občinstvom pred vsemi pa med ženstvom. Zato je pričakovati obilne udeležbe; zlasti pa so vabljene na to zborovanje matere naših otrok, ki uživajo dobroto družbenih šol. Vstopnina samo 20 vin.

Novo društvo. Namestništvo je vzel naznanje pravila novega društva „Primorsko jamsko društvo“ s sedežem v Nabrežini.

Izjava. Podpisana odbora izjavljata, da se bo vršila veselica „Narodne delavske organizacije“ in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ o priliki proslave delavskega praznika, 1. majnika, na vrtu konsumnega društva „Jadrani“ pri Sv. Jakobu in da s prireditvijo, ki jo priredi istega dne in ob istem času v „Delavskem konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu 1. tržaška slovanska godba, nista v nobeni zvezi.

Za osrednji izvrševalni odbor NDO:
Dr. Sosić, t. č. predsednik;
Za osrednji upravni odbor ZJZ:
Ivan Cesar, t. č. tajnik.

BIRMA!
Velika zaloga predmetov za birmo!
Leone Fano, zlatar
Trst, Passo S. Giovanni 1 (pod novimi oboki). Filijalka v Poreču.

Zlata verižica z uro, dvojni pokrov, za dečke	od kron 70 — dalje
Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke	34 —
Verižica brez prsi in zlata ura	70 —
Verižica brez prsi in sreb. ura (tula)	48 —
Srebrna verižica in ura, dvojni pokrov, za dečke	15 —
Collier z zlatim obeskom za deklice	12 —
Dolga verižica z zlatim obeskom, za deklice	26 —
Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokrovom, za deklice	50 —
Dolga verižica in zlata ura z navadnim pokr. za deklice	45 —
Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokr.	36 —
Zlate zapestnice za deklice	14 —
Uhani z dijamanti izdelani v zlato, za deklice	25 —

Bogat izbor uhanov, prstanov, dijamantov, briljantov, srebrnine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih dnevnih cen.

„ALLA FIDUCIA“
Velika izber izgotovljenih oblek za moške
Trst, ul. Scorzeria 4 (vogal ul. Arcata).

Priložnostni nakup za birmo!
Velika zaloga volnatih oblek kremaste barve.
Velika izber oblek za dečke, suknjičev, telovnikov in kratkih hlač v modernih barvah in modri.
Vse po najnižjih cenah.

„KODAK“
Velikanska izber fotografskih aparatov vsake vrste.
ZALOGA
aparatov, filmov, stekel za fotografiranje i. t. d.
glasovite tvrdke „Kodak“.
R. BUFFA, Trst, Corso 2.

Vozni red električne železnice Trst--Opčine

veljaven od 1. majnika 1913.

Odhod iz Trsta : 7.10* 7.50 S.06 8.22 8.46 9.02* 9.38 10.10 10.50* 11.14 11.38
12.02 12.18 12.42* 1.22 2.02 2.26 2.50 3.14 3.38 4.02* 4.26 4.50 5.06 5.22** 5.38*
5.54** 6.10 6.26** 6.42 6.58** 7.14 7.36* 8.00 8.24* 8.48 9.12 9.36** 10.00 10.30*
10.54 11.18** 11.34.

Odhod s Opčin : 6.28 7.04* 7.10 7.26 7.42 7.58 8.22 8.44* 8.54 9.38 9.52*
10.02 10.26 10.50 11.08* 11.14 11.38 12.10 12.50 1.14 1.32* 1.38 2.02 2.26 2.50 3.14
3.38 4.02 4.20* 4.26 4.42** 4.58 5.14** 5.30 5.46** 6.02 6.18** 6.34 6.36* 6.50 7.14
7.38 7.54* 8.00 8.24 8.48** 9.12 9.36 10.08 10.32** 10.48* 10.54.

* Iz Trsta do postaje državne železnice; z Opčin zveza z vlaki državne železnice.
** Ob nedeljah in praznikih eventualno drugih dneh ob lepem vremenu ali posebnik prilikah.

Ravnateljstvo električne železnice Trst—Opčine.

Ravnateljstvo električne železnice Trst--Opčine.

Alberto Finzi & Co
Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.
Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke
(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki
prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovnejše jamstvo za točno postrežbo.
Zastopstvo in skladišče
dobroznane moko Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.
Oceniki in usmeri se pošiljajo na zahtev c.
Telefon št. 458, zvoniti dvakrat. Brzjaviti: ALBERTO FINZI, Trst.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon šte. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vltomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — Priporočam J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Tržaška mala kronika.

Trst, 30. aprila.

Kradljiv rezervist. Včeraj so zaprli rezervista Jožefa Skarabota 97. pešpolka, ker je ukradel 4 kg sladkorja. Predali so ga vojaški oblasti, ker je bil ravno vpozvan.

Neprostovoljna kopej. Včeraj jutro je padei vsled svoje kratkovidnosti in kanal 22letni Dunajčan Jožef Ziesel. Moža so rešili in spravili v bolnišnico.

— Mesar Giovanni Spiller je tudi padel v morje, pa so ga tudi rešili.

Ukradena koža na prodaj. Včeraj so zaprli voznika Arturja Viteza iz Spodnje Kjarbole in Alberta Zanello iz ulice Media, ker sta prodajala ukradeno kožo.

Sleparski agent. Sročil so prijeli v stranišću hiše št. 42 na Belvedereju agenta Domenika Tonellija in ga zaprli, ker je pobiral denar za trgovca Romea Stadlerja, pa ga ni izročil, ampak si ga je pridržal.

Iz obupa radi možne smrti. Giulia Valentinuzzi je dala včeraj na južnem kolo-dvoru zapreti svojo sestro vdovo Ferlugovo, ki se je bila ravnokar hotela z dvema otrokoma odpeljati v Italijo. Pri njej so našli nabasan revolver in šest pisem, iz katerih se posnema, da je imela namen ustreliti sebe in svoje otroke. Vzrok je moževa smrt. Žena je vsa obupana.

Slabo si je ustregel. Pred nekaterimi tedni je prišel v Trst 23letni renjikolet Giuseppe Lampelli, ki je trdil, da je ušel iz Italije radi vojaščine in je prosil, da bi smel prebivati v Trstu. Začeli pa so polzvedovati, in dognali so, da je velik goljuf, ki so ga iskali po Benečanskem radi razpečevanja ponarejenega denarja. Poslali so ga v Italijo.

Huda žena. Včeraj se je Marija Bevilacqua, lastnica ljudske kuhinje v ulici Donata št. 27, sprla s svojim možem, ga opsovala, nato pa naglo odšla. Neki stražnik, ki je bil takoj na mestu, je pa opazil, da teče možu kri. Vprašal ga je, kaj se mu je zgodilo, a možak ni hotel ničesar povedati. Šele pri komisariatu je zaupal uradniku, da ga je žena hudo zdelala. Ona je tudi pozneje res priznala, da ga je ranila in ni pozabila obljubiti, da ga ubije pri prvi priliki. Njo so seveda zaprili.

Izgnani renjikolet. Policijska oblast je izgnala iz Avstrije zopet sedem renjikolet, ki so se že tam v Italiji in tudi tu odlikovali po raznih nepriljubljenih lastnostih.

Zidar — mučenik. Zidarja Jakoba Parovela so napadli sročil, ko se je vračal domov k Mariji Magdaleni Zgornji, štirje zlikovci, ki so ga začeli kamenati. Zidar je bil na hrbtu precej ranjen.

Nevolja radi volne. Finančni stražniki so v stari svobodni luki prijeli dninarja Evgena Mara — sentilja in ga dali zapreti, ker so našli pri njem 3 kg volnega blaga. Kupljeno je pa bilo to od nekega kuharja na parniku „Cleopatra“, ki trdi, da si ga je nabavil v Bombaju za 8 rupij.

Loterijske številke, izrečane dne 30. aprila:

Gradec	44	75	40	24	23
Brno	32	65	17	89	68
Laomost	18	68	61	90	27

Društvene vesti.

Podružnica CMD v Kolonji. Odborova seja se bo vršila jutri, v petek, ob 8 zvečer, v prostorih „Konsumnega društva“ pri „Starem Matevžu“. Ker se bo sklepalo o prireditvi vrtno veselice, naj pridejo vsi in točno.

Akadem.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu. Četrtil redni občni zbor akad.-tehn. društva „Triglav“ v Gradcu za zimski tečaj se vrši dne 3. majnika 1913., ob 8 zvečer v društvenih prostorih, Schönaugasse 17, z običajnim dnevnim redom. Slovanski gostje dobrodošli!

Slovensko gledališče.

Častni večer kapelnika g. Mirka Polića.

„Prodana nevesta“ — biser glasbene literature jo je imenoval dosedaj ves svet — se zopet ponovi drevi v našem gledališču in prepričani smo, da bo naša gledališka dvorana zopet odmevala navdušenega odobravanja, saj človek, ki v resnici ljubi glasbeno umetnost, v vsaki ponovitvi takega dela, kakor je Smetanova „Prodana nevesta“, le še tem globlje, tem bolj živo občuti vso ono krasoto, ki jo je vili skladatelj v svoje delo.

Prepričani pa smo, da ne bo le nesmrtno delo velikega češkega glasbenika, temveč prav tako tudi delstvo, da slavi naše gledališče ob tej priliki častni večer tistega, ki nam je omogočil ves ta umetniški užitek, povod, da bo naša gledališka dvorana zopet enkrat zbrala vse, kar se veseli tako lepega napredka našega gledališča, kakor ga je doseglo v letošnji sezoni.

Če govorimo o napredku našega gledališča in o tistih, ki so s svojim delom pripomogli do tega napredka, moramo pač v prvi vrsti imenovati našega neumorno delavnega, požrtvovalnega kapelnika,

gosp. **MIRKA POLIČA,**

ki je s svojim velikim trudom, ki ga zna primerno ceniti le tisti, ki ve, kaj se pravi orati ledino na polju glasbene umetnosti, povzdignil naše gledališče na nivo, da se smemo ponasati z njim tudi pred širšim svetom.

Mladeniški duh, energičen, ne plašče se nikakih zaprek, globoko se poglobljuje v delo pred seboj in v svojo nalogo. Sam resen in prav tako resnega dela zahtevajoč tudi od drugih, tak je naš Polič in le tak je mogel doseči našemu gledališču in sebi takih uspehov, kakršnih smo gledali na našem odru. Naše gledališče in z njim vsa naša tržaška javnost, gotovo pa naše gledališko občinstvo mu je dolžno veliko hvaležnost na njegovem velekulturnem delu in zato tudi vemo, da bo njegov častni večer najlepši dokaz te hvaležnosti.

Obenem pa se posloje z današnjo predstavo od našega občinstva mili gostje-umetniki g. ca Richterjeva in gg. Hariner-Karas in Križaj, ki so želi toli uspehov z vzorno interpretacijo svojih ulog v nesmrtni Smetanovi operi.

* * *

Abonenti B imajo danes svojo zadnjo obilnatno predstavo.

Začetek predstave točno ob 8 in pol zvečer.

* * *

V nedeljo bo zadnja predstava v tej sezoni; g. Rajner nastopi zadnjič v češki komediji

„ENAJSTA ZAPOVED“.

Nar. del. organizacija.

Za šentjakobsko delavstvo sklicuje „Narodna delavska organizacija“ shod, ki se bo vršil v soboto, dne 3. majnika, ob 7 zvečer, v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu (blizu „Jadrana“). Na ta važni shod je vabljeno vse šentjakobsko delavstvo. Člani raznih skupin naj agitirajo za obilno udeležbo.

Na zadnjem zborovanju skupine NDO „Čistilnica petroleja“ je bil izvoljen sledeči odbor: Fran Grom, predsednik, odborniki: Jakob Šter, Ivan Horvat, Ivan Kobal, Andrej Mahnič.

Odbor skupine parketnih stavcev. Jutri, ob 7 zvečer odborova seja.

Odbor tesarske skupine NDO. V soboto, ob 7-30 zvečer odborova seja.

Javen shod lesnega delavstva. V torek zvečer se je vršil dobro obiskan shod lesnega delavstva, ki ga je sklicala „Zveza jugoslovanskih lesnih delavcev“. Predsedoval mu je Zvezin predsednik tov. Čeh. Kot prvi poročevalec je govoril strok. tajnik Brandner o razmerah vsega lesnega delavstva in o korakih, ki jih je napravilo strokovno tajništvo NDO zlasti za lesne težake v svrhu zboljšanja njihovega položaja. Odgovor na spomenico mora dospeti še tekom tega tedna.

Strok. tajnik Mrak pa je poročal o strokovnih organizacijah v splošnem in je primerjal razmere slovenskega delavstva z razmerami nemškega in angleškega delavstva, katero je zagadel pred slovenskim delavstvom, ker ima trdne strokovne organizacije, potom katerih si je priborilo boljše življenjske razmere. Če hočemo, da tudi mi slovenski delavci napredujemo, moramo pač tudi mi utrditi svoje strokovne organizacije, da bodo v stanu — slovenskemu delavstvu priboriti to, kar mu gre. Ko je nato govoril še več delavcev, je predsednik zaključil lepo vspeli shod s pozivom, da gredo na delo za Zvezo vsi, ki čutijo njeno potrebo, ki so na svojih pravicah prikrasani. Po shodu se je več delavcev vpisalo v Zvezo.

Vesti iz Istre.

Iz Klanca. Dne 17. in 18. t. m. bil je v tukajšnji občinski pisarni gospod deželni revizor R. Orlich, ki je ob sklepu natančne revizije z velikim veseljem izjavil, da je našel celokupni tajniški, posebno pa računski operat v najlepšem redu. Pohvalil je ob tej priliki g. župana, specijelno pa še g. tajnika-blagajnika R. Božiča.

Častitamo občini, ki ima zraven skrbnega župana Antona Korošča tako vestnega in delavnega uradnika. Ta ne dela samo v pisarni, temveč tudi na gospodarskem polju. Napravil je namreč sadno drevesnico, ki smo je najbolj pogrešali v naši občini, in ki jo sčasoma spopolni tudi s trtnico. Želimo mu obilo uspeha in priporočamo, da se ga v tem oziru moralno in materijelno podpira. Takih ljudi, ki z delom kažejo veselje do kmetijstva, potrebujemo bolj, nego onih, ki le z besedo zidajo cele gradove.

X.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besedo. Manjše tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj inenkrat oddelka.

Gospodarsko društvo na Kontovelju išče krčmarja. Kavcija 600 K. Nastop službe 1. junija. Pisemne ponudbe na odbor do 15. maja. Isti podaja tudi natančna pojasnila.

Prva tržaška slovanska godba

priredi dne 1. majnika ob 4 popoldne koncert in ples do polnoči v novih prostorih konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Del čistega dobička namenjen je Ciril-Metodovi družbi.

Odda se meblirana soba za dve osebi s porabo kuhinje, v stanovanju je voda in plin, ul. Madonnina 13, I. vrata 4. 957

Hišica z zemljiščem v Rocolu se prodaja po nizki ceni. Pojasnila ul. Chiozza 82. 958

Soba lepo opremljena, zračna, z razgledom se odda. Belvedere 4, vrata 14. 938

Soba z dvema posteljama se odda, ulica Belvedere 25, I. vrata 10. 916

Odda se v najem lepo meblirana soba, Campo S. Giacomo št. 5, III, v hiši konsumnega društva, izključno ženske. 957

Meblirana zračna sobica se odda, ul. Guardia 27, IV. levo. 951

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospodarska ulica 7. 4444

Izvrsten teran se bo točil o 1. majnika na osemci Marka Znidarčiča po domače Grotarja v Sežani. 943

Anton Rebula Velikodol 69 priporoča svojo maj. negavic in drugih pletenin. 937

Javna tombola v Sežani. Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine v Sežani priredi dne 3. majnika t. l. na sejamski dan ob 2 popoldne na občinskem trgu v Sežani javno tombolo. 944

Lepa hiša s postranskimi prostori in zraven ležečim sadnim vrtom, podobna mali vilici, na deži v lepem kraju ob železnici, pripravna za letovišče ali za duhovnika v pokoju, ker je tik cerkve, se odda takoj v najem. Naslov pove inzeratni oddelek „Edinosti“. 946

Dimnikarskega učenca sprejme takoj Mihail Strgar v Poštalah pošta Čepovan. 952

Išče se deklica popoldan za otroka. Pauliana prolungata 333, II. 949

Proda se dvevrstna osem basov harmonika dobrega močnega glasa za 50 kron, ul. della Guardia 21, vrata 3. 950

Priporočljive tvrdke.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne.

PETROCAPTOL

odpravlja prhljaj, zabranjuje izpadanje las, pospešuje rast las ter jih napravi svetle in voljne. Prodaja se v dobrih lekarnah in drogerijah po K 1.20 steklenica.

POZOR! :: POZOR!

50000 parov čevljev

4 pari za K 8.50.

Zaradi poloma nekaterih tovarov sem dobil nalog, da prodam veliko partijo čevljev pod nabavno ceno. Prodajam vsakomur dva para moških in dva para ženskih čevljev na zavezavo, elegantne oblike, iz črne ali rujavave usnja, z močnimi podplati, podšivani. Velikost po številkah. — Štirje pari stanejo samo 8.50 kron.

I. GELB, ekspedicijska hiša

Novi Sandec št. 278.

Dovoljena zamena ali pa se vrne denar.

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (Trst)

registrirano zadruga z omejenim poroštvom

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 18. maja 1913 ob 4 pop.

v društveni dvorani (lastna hiša)

po sledečem dnevnem redu:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorništv.
5. Nadomestne volitve odbora.
6. Slučajnosti.

Na obilno udeležbo vabi

Odbor.

Pripravite se kolesarji na kolesarsko sezijo!

Vsak, ki se spozna, kupi

WAFFENRAD

najboljše kolo v monarhiji, ali

kolo KOSMOS

dobro, po ceni ljudsko kolo.

Avstrijska družba tovarov oziroma v Steyr.

Ceniki zastoj in poštne prosto pri zastopnikih:

TRST: Röttl Rudolf, ul. Acquedotto 21.
GORICA: Grusovin E., Corso G. Verdi 42
SV. LUCIJA: Ig. Šuligoj.

Nova zaloga**šip, posodja in kuhinjskih potrebščin**

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) št. 67.

Namešča osebno stekla in brezplačno.

Velika izber za gostilne in krčme. Cene zmerne.

August Hötl

Trst, ul. Stadion 35 priporoča

za birmo

svojo prodajo no ur vseh vrst, zlatane in srebrne ter drugih predmetov. CENE ZMERNE.

Zaradi preselitve

se prodaja v čevljarnici

„Alla Sartorella“

Trst - ulica Barriera vecchia št. 10.

vse blago

po jako znižanih cenah:

čevlji za moške, ženske in otroke vseh vrst.

MICHELE ZEPPAR

Trst, ulica San Giovanni 6 in 2

TELEFON št. 11-85

Podružnica v Zadru.

Zaloga

majoličnih peči in

štedilnikov (Sparherd)

lastnega izdelka.

Edino zastop. tovarne majoličnih peči: Carl Mayer's Söhne, Blansko

Izbera plošč

za stene kakor tudi za štedilnike,

majolice, peči izdelane za trajen ogenj, uporabljive tudi na plin.

372